



2023/0117(NLE)

20.9.2023

VÉLEMÉNY

a Fejlesztési Bizottság részéről

a Halászati Bizottság részére

az Európai Unió és a Madagaszkári Köztársaság közötti fenntartható halászati partnerségi megállapodásnak és végrehajtási jegyzőkönyvének (2023–2027) az Európai Unió nevében történő megkötéséről és ideiglenes alkalmazásáról szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről
(09525/2023 – C9-0223/2023 – 2023/0117(NLE))

A vélemény előadója: Caroline Roose

PA_Leg_Consent

RÖVID INDOKOLÁS

Az Európai Bizottság tárgyalásokat folytatott a madagaszkári hatóságokkal egy – új végrehajtási jegyzőkönyvet is tartalmazó – új fenntartható halászati partnerségi megállapodás megkötéséről, amelyet 2022. október 28-án írtak alá. Az új fenntartható halászati partnerségi megállapodás hatályon kívül helyezi és felváltja a 2007. évi megállapodást, és az ideiglenes alkalmazás időpontjától számított négyéves időszakra szól.

Az új fenntartható halászati partnerségi megállapodás és végrehajtási jegyzőkönyve olyan aktualizált keretet hoz létre, amely lehetővé teszi 65 uniós hajó számára a madagaszkári vizekhez való hozzáférést, valamint a tonhal és a kapcsolódó fajok halászatát.

A halászati jogokért cserébe az EU évi 1 800 000 EUR összegű pénzügyi hozzájárulást nyújt Madagaszkárnak, amely a madagaszkári halászati övezethez való hozzáférés címén fizetett évi 700 000 EUR összegből, illetve a madagaszkári halászati politika támogatását célzó 1 100 000 EUR összegű ágazati támogatásból tevődik össze. Az EU és Madagaszkár a fenntartható halászatot előmozdító szabályokról is megállapodott, többek között a halászati ellenőrzés javítása és a tudományos együttműködés, illetve a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelem terén. A jegyzőkönyv innovatívan bevezeti az uniós hajótulajdonosok által fizetendő környezetgazdálkodási és ökoszisztéma-védelmi külön hozzájárulást.

A madagaszkári vizek halfajokban gazdagok, de ki vannak téve a külföldi ipari hajók, különösen a garnélarákra halászó, külföldi tulajdonban lévő vonóhálós halászhajók intenzív és túlhalászó halászati tevékenységének. Az éghajlatváltozás és a túlhalászás rontja a tengeri ökoszisztémák állapotát, valamint az azonnali áremelkedés miatt drasztikusan csökkenti a helyi fogyasztást is. Ezek a tényezők a part menti közösségek számára megfizethetlenné teszik a halat, és arra kényszerítik az embereket, hogy part menti halászatot folytassanak, ami viszont hatással van megélhetésükre és élelmezésbiztonságukra. Más afrikai nemzetgazdaságokhoz képest, amelyeknek szintén központi eleme a halászat, Madagaszkáron alacsony az egy főre eső halfogyasztás (2019-től évi 4,26 kg, míg a Seychelle-szigeteken 16 kg, Mauritiuson pedig 20 kg). Ugyanakkor a lakosság 33%-a alultáplált, és egyes régiókban éheznek az emberek.

Az Indiai-óceánon egyes trópusi tonhalfajokat – nevezetesen a sárgaúszójú tonhalat – túlhalászás fenyegeti. 2022-ben az Indiai-óceáni Tonhalbizottság (IOTC) tudományos bizottsága a sárgaúszójú tonhal halászatának legalább 30%-os csökkentését javasolta annak érdekében, hogy az állományok regenerálódhassanak. Ez a helyzet a régiós ipari tonhalhalászat többletkapacitásának, a fenntarthatatlan módon meghatározott kvótáknak, valamint a halcsoportosulást előidéző eszközök (FAD-ok) nagymértékű – ökoszisztémákat károsító – használatának tudható be. 2023-ban az IOTC számos intézkedést fogadott el a halcsoportosulást előidéző eszközök használatának csökkentése érdekében, de az EU és néhány más szerződő fél kifogást emelt, ezért az intézkedéseknek nincs hatásuk.

2018-ban a madagaszkári halászat a nemzeti bruttó hazai termék közel 7%-át tette ki. 2022-ben a becslések szerint közel 2,5 millió ember megélhetése függött a halászatától. A part menti területeken a halászati tevékenységek nagy részét kisüzemekben végzik. A nők kulcsszerepet játszanak, különösen a megélhetési célú halászatban, valamint magában az egész

értékláncban. Ennek ellenére a nők egyenlőtlen bérezésben részesülnek, és a túlhalászás terhét is viselik.

Az ágazati támogatás célja, hogy segítse Madagaszkárt nemzeti halászati stratégiájának kidolgozásában, különösen a nyomon követés, az ellenőrzés és a felügyelet finanszírozása, valamint a kisüzemi halászok és a képzések támogatása révén. Az élelmezésbiztonságra vonatkozóan nincs konkrét célkitűzés.

Az előadó úgy véli, hogy a jegyzőkönyvben benne rejlik annak a lehetősége, hogy a halászati gazdálkodás, az átláthatóság, valamint a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat tekintetében javuljon a madagaszkári helyzet.

Madagaszkár kérésének megfelelően az előző megállapodáshoz képest nőtt a pénzügyi hozzájárulás mértéke. A hozzájárulás azonban még magasabb és méltányosabb lehetne, különösen az uniós gazdasági szereplők által fizetett díjak tekintetében, figyelembe véve a tonhalfajok piaci értékét. A jegyzőkönyv a madagaszkári állampolgárságú tengerészek foglalkoztatására vonatkozó követelményeket és egy megerősített szociális záradékot is tartalmaz. Az uniós flották és a helyi feldolgozó ágazat között létezik valamennyi gazdasági együttműködés, különösen az antsiranai konzervgyár ellátása tekintetében.

Jelentős előrelépés, hogy egyes civil társadalmi szervezetek részt vehettek a fenntartható halászati partnerségi megállapodásról folytatott tárgyalásokon. Ezeket a bevált gyakorlatokat a megállapodás végrehajtása során is folytatni kell (például a part menti közösségekkel folytatott konzultáció és az ágazati támogatással finanszírozott projektek átfogó listájának közzététele révén).

Szükséges továbbá, hogy a fenntartható halászati partnerségi megállapodás közvetlenül a madagaszkári kisüzemi halászati ágazat javát szolgálja. A kisüzemi halászok és az uniós tonhalhalászhajók gazdaságilag nem versenyeznek közvetlenül egymással, mivel nem ugyanazon a területen tevékenykednek, és ez utóbbiak nem halászhatnak a part menti területeken. A tonhalfajok túlhalászása azonban súlyos hatással van az ezekre a fajokra támaszkodó tengeri ökoszisztémákra és közösségekre. Ezt a problémát mindkét félnek kezelnie kell.

Végezetül az előadó hangsúlyozza, hogy az élelmiszer-ellátás bizonytalanságának megszüntetése érdekében több szinergiára van szükség az uniós fejlesztési támogatás és a fenntartható halászati partnerségi megállapodás között.

A Fejlesztési Bizottság felhívja a Halászati Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy tegyen ajánlást az Európai Unió és a Madagaszkári Köztársaság közötti fenntartható halászati partnerségi megállapodásnak és végrehajtási jegyzőkönyvének (2023–2027) az Európai Unió nevében történő megkötéséről és ideiglenes alkalmazásáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslat jóváhagyására.

ELJÁRÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN

Cím	Az Európai Unió és a Madagaszkári Köztársaság közötti fenntartható halászati partnerségi megállapodás és az ahhoz csatolt végrehajtási jegyzőkönyv (2023–2027)
Hivatkozások	09525/2023 – C9-0223/2023 – 2023/0117(NLE)
Illetékes bizottság	PECH
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	DEVE 10.7.2023
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Caroline Roose 30.8.2023
Az elfogadás dátuma	20.9.2023
A zárószavazás eredménye	+: 17 –: 0 0: 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Hildegard Bentele, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Christophe Clergeau, Ryszard Czarnecki, Mónica Silvana González, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Michèle Rivasi, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Frances Fitzgerald, Marlene Mortler, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)	Róza Thun und Hohenstein

**NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁGBAN**

17	+
ECR	Ryszard Czarnecki
ID	Bernhard Zimniok
PPE	Hildegard Bentele, Frances Fitzgerald, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Marlene Mortler, Janina Ochojska
Renew	Stéphane Bijoux, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Christophe Clergeau, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Erik Marquardt, Michèle Rivasi
0	-
2	0
ID	Dominique Bilde
The Left	Miguel Urbán Crespo

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás